

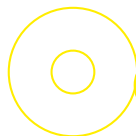
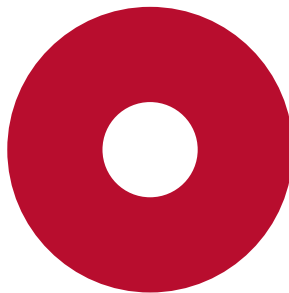
Стратегічний документ
економічного розвитку

Ківерцівської міської територіальної громади

Волинська область

Зміст

Загальна інформація про громаду 4

Економічний профіль 5

SWOT-аналіз 25

Стратегічні цілі та результати їх досягнення 32

Перелік заходів для досягнення цілей та очікуваних
результатів економічного розвитку громади 40

Проекти..... 44

Проект «Зміцнення співпраці між органами місцевого самоврядування та підприємствами у сфері місцевого економічного розвитку територіальних громад Волинської області» реалізується Мережею захисту національних інтересів «АНТС» та став можливим завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та ширій підтримці американського народу через Проєкт USAID «ГОВЕРЛА». Зміст цього матеріалу не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.

ВСТУП

Цей документ розроблений як універсальний інструмент стратегічного планування для забезпечення сталого економічного розвитку громади. Його основна мета – створити чітку базу для формування конкурентоспроможної економіки через підтримку малого та середнього підприємництва, залучення інвестицій та модернізацію ключових секторів. Документ визначає довгострокові цілі, операційні завдання та конкретні кроки, спрямовані на досягнення економічної самодостатності та підвищення добробуту мешканців громади.

Особливу увагу приділено наступним стратегічним напрямкам:

Розвиток малого та середнього підприємництва (МСП):

МСП є основою економічної активності громади, сприяючи створенню робочих місць, підвищенню доходів місцевого бюджету та зміцненню економічної стійкості. У документі запропоновано заходи, які стимулюватимуть розвиток підприємницької діяльності та забезпечуватимуть доступ до необхідних ресурсів.

Залучення інвестицій для економічного зростання:

Інвестиції є ключовим драйвером інфраструктурного розвитку, впровадження інновацій та модернізації виробництва. Створення сприятливих умов для інвесторів, включно зі спрощенням адміністративних процедур, сприятиме залученню капіталу в громаду.

У документі враховано економічні особливості громади, що дозволяє адаптувати запропоновані рішення до специфічних умов. Цей підхід спрямований на досягнення збалансованого розвитку та ефективне використання наявних ресурсів.

Завдяки такому стратегічному плануванню громада зможе не лише вирішити актуальні виклики, але й використати свій потенціал для забезпечення економічної стабільності, створення нових можливостей для бізнесу та покращення умов життя своїх мешканців.

Ківерцівська міська територіальна громада Луцького району Волинської області розташована у південно-східній частині Волинської області.

Межує громада з Колківською селищною, Рожищенською міською, з Луцькою міською, Олицькою селищною, Цуманською селищною територіальними громадами Луцького району Волинської області.

1 місто

Ківерці
(адміністративний центр)

470,61 кв.км

площа Ківерцівської міської територіальної громади

23 села

що входять до громади:

Бодячів, Гайове, Дідовичі, Домашів, Журавичі, Заброди, Завітне, Звози, Конопелька, Лички, Микове, Муравище, Озеро, Омельне, Острів, Славне, Словатичі, Сокиричі, Суськ, Тростянець, Хопнів, Човниця, Яромель.

Громаду створено

08.08.2018

14 км

до обласного центру, міста Луцька

69 км

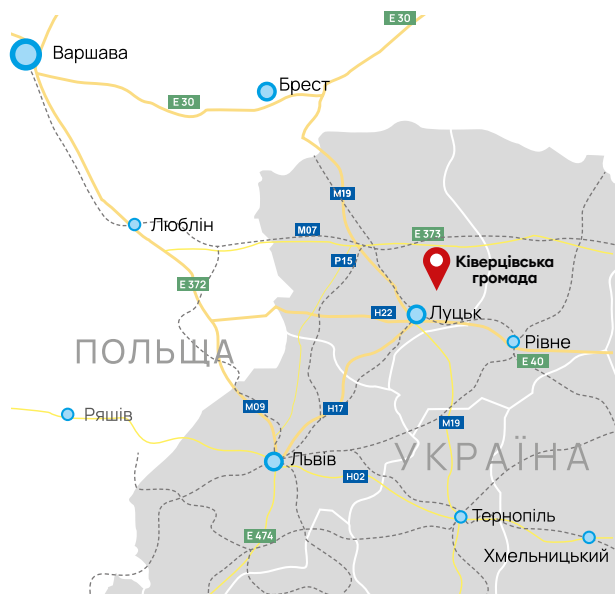

до міста Рівне

137 км

до пункту пропуску «Угринів-Долгобичув» (автомобільний)

ЕКОНОМІЧНИЙ ПРОФІЛЬ ГРОМАДИ

Людські та трудові ресурси

(населення, вікова структура, доходи)

Розробка економічного профілю Ківерцівської громади розпочинається з ретельного аналізу демографічної ситуації, рівня освіти населення та стану системи охорони здоров'я. Ці аспекти формують основу для розуміння соціально-економічного потенціалу громади та ключових викликів, що стоять перед нею.

Демографічні показники, зокрема структура населення за віком і статтю, рівень народжуваності та смертності, є визначальними для оцінки трудового потенціалу громади. Вони вказують на необхідність у розвитку інфраструктури, освіти, медицини та допомагають прогнозувати майбутню економічну активність. Наприклад, високе демографічне навантаження на працездатне населення в Ківерцівській громаді потребує адаптації соціальної політики для забезпечення балансу між поколіннями.

Рівень освіти мешканців громади є ключовим показником її кваліфікаційного потенціалу. Високий рівень освіченості населення відкриває перспективи для залучення інноваційних галузей, створення підприємств із доданою вартістю та формування конкурентоспроможної економіки. Для Ківерцівської громади важливо зосередитися на розширенні освітніх можливостей та професійній підготовці молоді, що відповідає потребам місцевого ринку праці.

Стан системи охорони здоров'я визначає якість життя та працездатність населення. Для громади, яка має значний відсоток людей старшого віку, розвиток медицини є критично важливим. Це дозволить зберегти стабільний трудовий ресурс і підвищити тривалість активного життя мешканців.

Таким чином, аналіз демографічної ситуації, освітнього рівня та стану медицини є важливим етапом у створенні економічного профілю Ківерцівської громади. Він допомагає оцінити її поточний стан, визначити ключові пріоритети розвитку та адаптувати стратегію економічного зростання до реальних потреб і можливостей.

23 422

особи

населення громади за останніми офіційними даними станом на 2022 рік

58,9%

обо 13798 осіб – міське населення (м. Ківерці)

41,1%

обо 9624 особи – сільське населення

Населення громади зосереджено переважно в кількох найбільших населених пунктах, що забезпечує економічну активність та соціально-економічну стабільність громади. Найбільшим населеним пунктом є адміністративний центр громади – м. Ківерці, де проживає 58,9% усього населення громади. Решту населення – це сільське населення громади.

Ринок праці. У 2022 році демографічне навантаження на працездатне населення Ківерцівської громади становило 774 особи на 1000 працездатних мешканців. Зокрема, на кожні 1000 працездатних осіб припадало 399 осіб старшого віку та 375 осіб віком до 14 років. Це значно перевищує середній рівень по Волинській області, де на 1000 працездатних осіб припадало 487 осіб молодшого та старшого віку.

Станом на 2021 рік кількість офіційно працевлаштованих у громаді становила 4500 осіб, що відповідає 38,5% від загальної чисельності мешканців працездатного віку, тоді як аналогічний показник загалом по Волинській області становив 56,1%. Така ситуація відображає загалом не надто оптимістичну ситуацію на ринку праці в громаді, зокрема в частині офіційного працевлаштування. В основному зайнятість була зосереджена у таких сферах: суспільний сектор (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист, культура, державне та місцеве управління) та торгівля, що разом формують основу місцевої економіки. У торгівлі працював кожен п'ятий мешканець громади, а в суспільному секторі – майже кожен третій.

Менше представлені сфери транспорту та зв'язку, де був зайнятий кожен сьомий офіційно працевлаштований, а також промисловість і сільське господарство, де працював лише кожен тринадцятий і кожен двадцятий мешканець громади відповідно.

Основними роботодавцями є заклади бюджетної сфери, що формують високий попит на кадри в соціальній та адміністративній галузях. Це створює основу для економічного планування, спрямованого на розширення зайнятості у виробничих секторах, агропереробці та сферах, орієнтованих на розвиток малого і середнього бізнесу.

Освіта

32 заклади освіти загалом функціонує у Ківерцівській міській територіальній громаді

17 закладів загальної середньої освіти

12 дошкільних закладів освіти

2 заклади освіти за напрямком підготовки дітей

1 коледж (Ківерцівський фаховий медичний коледж)

У 2023 році у всіх закладах освіти Ківерцівської громади навчалося 5045 вихованців, це на 6,2% менше ніж у 2021 році. Найбільше у відсотковому співвідношенні скоротилася кількість вихованців у дошкільних закладах освіти, на 14,3% або 117 осіб, ще на 169 осіб або 4,3% зменшилася кількість учнів загальноосвітніх шкіл і на 45 дітей скоротилася кількість вихованців позашкільних закладів освіти.

Медицина

Мережа медичних закладів у Ківерцівській громаді

1 Лікарня

3 Амбулаторії

15 Медичних пунктів

Один медичний заклад обслуговує 1233 мешканців громади.

Висновки

Демографічна структура громади та ринок праці:

Велика частка осіб старшого віку та дітей потребує значних бюджетних витрат на соціальний захист, медицину та освіту, що зменшує можливості інвестицій у розвиток економіки.

Низький рівень розвитку промисловості та сільського господарства породжує низький рівень зайнятості у цих галузях економіки – у промисловості зайнятий лише кожен тринадцятий працюючий, у сільському господарстві – кожен двадцятий. Які мають значний потенціал для створення доданої вартості. Тому відсутність диверсифікації зайнятості збільшує залежність громади від бюджетної сфери та торгівлі, що знижує економічну стійкість.

Освіта:

Скорочення кількості вихованців у дошкільних (-14,3%) та загальноосвітніх навчальних закладах (-4,3%) свідчить про зменшення дітей та молоді, що негативно впливає на майбутній трудовий потенціал. Це може ускладнити залучення інвесторів, особливо в інноваційні та високотехнологічні галузі, які потребують кваліфікованих кадрів.

Зменшення кількості дітей у позашкільних закладах освіти (-45 осіб) вказує на недостатнє охоплення дітей неформальною освітою, що впливає на розвиток творчих і технічних навичок, необхідних для сучасної економіки. Така ситуація може стримувати розвиток підприємницького середовища.

Медицина:

Мережа медичних закладів громади (19 об'єктів) є достатньою для ефективного обслуговування населення.

Вплив на економічний розвиток громади:

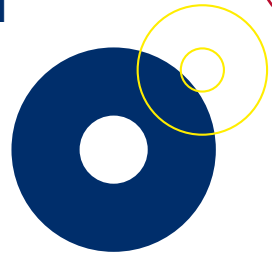
Комплексні виклики у сфері демографії, освіти та медицини створюють бар'єри для економічного зростання громади. Для підвищення її економічного потенціалу необхідно:

- диверсифікувати ринок праці шляхом розвитку промисловості та сільського господарства;
- зосередити увагу на підтримці освітніх та медичних послуг, що сприятиме підвищенню якості життя мешканців, а також створенню умов для залучення інвесторів та розвитку бізнесу.

Земельні ресурси громади

Земельний фонд громади становить

47 061 га

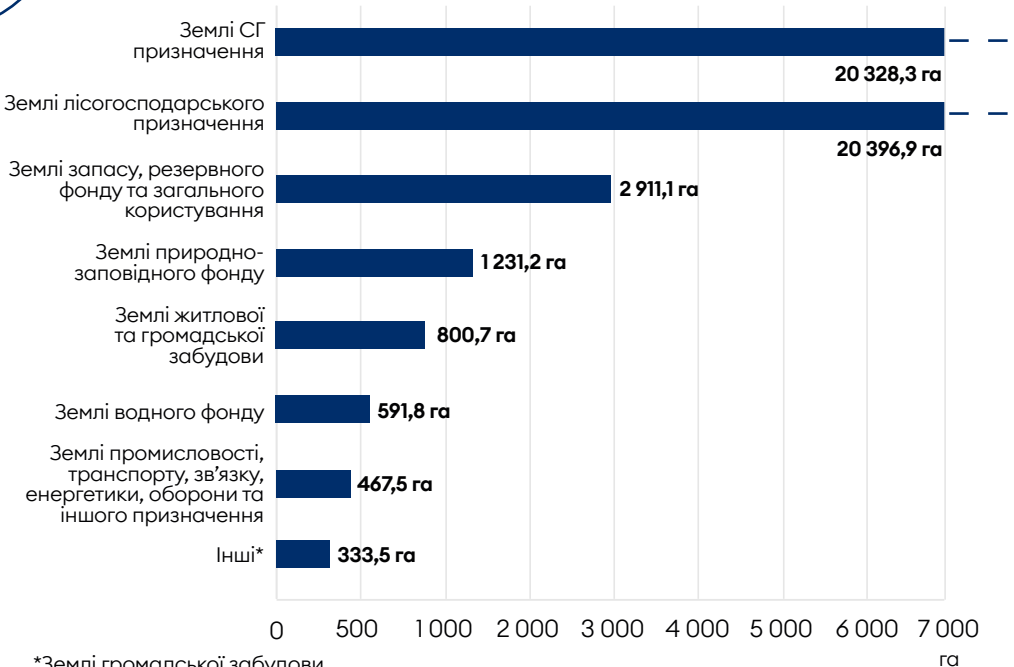
43,3%

або 20 396,9 га землі лісогосподарського призначення

43,2%

або 20 328,3 га землі сільськогосподарського призначення

Решту площі землі у Ківерцівській громаді займають землі, частка за призначенням яких не перевищує 5% всієї площі.

*Землі громадської забудови, оздоровчого призначення, рекреаційного призначення, історико-культурного призначення, зв'язку, енергетики, оборони

Рис. 1 Розподіл земельних ресурсів у Ківерцівській міській територіальній громаді, га

У структурі лісових насаджень на землях лісогосподарського призначення Ківерцівської громади домінують середньовікові ліси, які займають **53%** усіх насаджень. Молоді ліси становлять **12%**, пристигаючі – **21%**, а стиглі – **14%**. Середній вік насаджень сягає 60 років, що свідчить про стабільний, але переважно середньостроковий ресурсний потенціал лісового господарства.

Дерново-підзолисті ґрунти мають високий рівень кислотності, що суттєво впливає на агропромисловий потенціал громади. Такі ґрунти є малоприсадними для вирощування агрокультур, чутливих до кислих середовищ, зокрема капусти, люцерни, буряків, конопель, багатьох зернових, бобових, олійних та овочевих культур. Однак деякі культури, такі як гречка, овес, жито, просо, помідори, редиска та коренеплоди, добре адаптовані до підвищеної кислотності й активно вирощуються в громаді.

Після проведення вапнування та інших заходів з нейтралізації кислотності ґрунтів можливе розширення асортименту агрокультур, наприклад, для вирощування картоплі, льону та інших сільськогосподарських культур. Така стратегія обробки ґрунтів може стати ключовим напрямом для підвищення ефективності агровиробництва, що має важливе значення для економічного розвитку громади.

Лісове господарство та аграрний сектор є потенційними точками зростання економіки громади. Ліси забезпечують ресурс для деревообробки та виробництва меблів, тоді як земельні ресурси, після належного обробітку, можуть бути використані для диверсифікації агропромислової продукції та збільшення доданої вартості місцевої економіки.

Водні ресурси Ківерцівської громади

Ківерцівська громада багата на водні ресурси, які представлені поверхневими водами (річками, озерами, ставками), ґрунтовими та підземними водами. За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Волинській області, на території громади нараховується 7 річок/струмків, 11 ставків, 4 озера, а також 2 джерела мінеральних вод.

Через територію громади протікають річки Прудник, Конопелька, Любка, Грушівка, Рудка, Сивиця та струмок без назви (СК-1). Біля населених пунктів розташовані 11 ставків із загальною площею водного плеса 45,64 га, з яких 4 ставки перебувають в оренді.

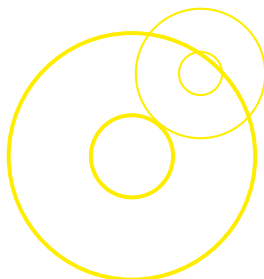
До озер громади належать:

- Озеро Молодіжне (м. Ківерці, басейн р. Прип'ять), площа – 1,25 га. Основне призначення – любительське рибальство.
- Озеро Б/н №1 (м. Ківерці, басейн р. Прип'ять), площа – 1 га. Використовується для любительського рибальства.
- Озеро Б/н №2 (м. Ківерці, басейн р. Прип'ять), площа – 1 га, перспективи – любительське рибальство.
- Озеро Озеро (с. Озеро, басейн р. Прип'ять), площа – 10 га, максимальна глибина – 12 м, об'єм води – 500 тис. м³. Це гідрологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення з перспективою для розвитку рекреаційного туризму та рибальства.

Мінеральні води та джерела

Ківерцівська громада має унікальні ресурси підземних вод. Зокрема, джерело мінеральних вод у с. Журавичі славиться гідро-карбонатно-кальцієвими водами з високим вмістом корисних мікроелементів (йод, бром, радон). У минулому на базі цього джерела працював санаторій, де лікували хвороби серцево-судинної системи, опорно-рухового апарату та органів травлення. Використання цієї води та торф'яних грязей створює перспективи для відновлення санаторно-курортного лікування..

Також варто відзначити сакральне джерело «Святая» в с. Тростянець, розташоване на території Троїцької церкви. Джерело має культурно-історичне значення і може бути інтегроване у туристичні маршрути громади.

Висновки

Земельний фонд Ківерцівської громади має збалансовану структуру, в якій майже рівні частки займають лісгосподарські землі (43,3%) та сільськогосподарські угіддя (42,2%). Це створює значний потенціал для розвитку двох ключових галузей – лісового господарства та аграрного сектору. Решта земель використовується в межах громадської, житлової, промислової та іншої діяльності, яка підтримує інфраструктуру громади.

Лісгосподарські угіддя з переважанням середньовікових насаджень (53%) мають стабільний, хоча й обмежений, середньостроковий потенціал. Вони можуть стати основою для розвитку деревообробної та меблевої промисловості. При цьому, молоді насадження (12%) забезпечують довгострокову перспективу, а стиглі ліси (14%) є ресурсом для негайного використання. Лісові ресурси також мають екологічне та рекреаційне значення, що може бути інтегровано в розвиток туризму громади.

Дерново-підзолисті ґрунти, що домінують у громаді, характеризуються високою кислотністю, що обмежує асортимент сільськогосподарських культур, які можна вирощувати без попередньої обробки. Зокрема, ефективне використання ґрунтів можливе для вирощування адаптованих культур, таких як овес, жито, гречка, помідори та редиска. Проведення заходів із нейтралізації кислотності дозволить розширити аграрний асортимент і підвищити економічну продуктивність земель.

Громада володіє значним водним потенціалом у вигляді річок, озер, ставків та підземних вод. Озера, зокрема, мають перспективу розвитку рекреаційного туризму, рибальства та водних видів спорту. Джерела мінеральних вод, зокрема в с. Журавичі, створюють можливості для відновлення санаторно-курортної діяльності, яка може стати новим джерелом економічного зростання. Водночас джерела, такі як «Святая» в с. Тростянець, можуть бути інтегровані у туристичні маршрути, збагачуючи культурно-історичну складову громади.

Збалансована структура земель і водних ресурсів громади створює основу для диверсифікації економіки. Лісові, сільськогосподарські та водні ресурси можуть стати базою для розвитку екологічного, рекреаційного, туристичного та агропромислового секторів. Ефективне управління цими ресурсами дозволить підвищити рівень зайнятості населення, збільшити надходження до місцевого бюджету та забезпечити стійкий економічний розвиток громади.

Бізнес-середовище

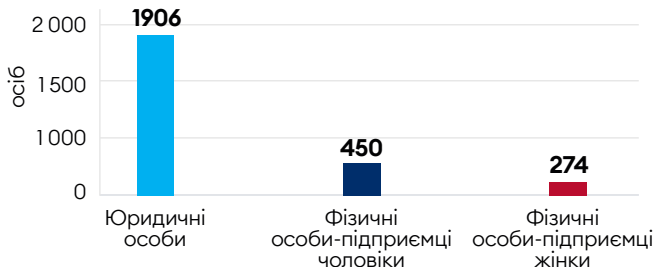
Бізнес середовище Ківерцівської міської громади у 2023 році – це 724 фізичних осіб підприємців та 1906 юридичних осіб.

Протягом 2021-2023 років скоротилася кількість фізичних осіб підприємців – із 749 осіб до 724 таких осіб або на 3,7%. Таке скорочення відбулося через зменшення ФОПів чоловіків – на 25 осіб або 5,3%. Кількість ФОПів жінок не змінилася протягом цього періоду і становила 274 особи.

62,2% фізичних осіб підприємців у Ківерцівській громаді – це чоловіки і 37,8% таких осіб – жінки. Що свідчить про більшу ділову активність населення саме серед чоловічої статі.

Частка фізичних осіб-підприємців до загальної чисельності населення у 2023 році становила 3,1%.

Фізичні особи-підприємці загалом сплатили 40,3% усіх податків за мінусом ПДФО (єдиного податку), що надійшли до місцевого бюджету Ківерцівської громади у 2023 році.

Рис. 2 Кількість юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців у громаді

Кількість суб'єктів господарювання юридичних осіб у громаді протягом 2021-2023 років скоротилася на 7 осіб або на 0,4%. Підприємства які працювали у Ківерцівській міській громаді були зосереджені в таких галузях: у промисловості – 345 юридичних осіб, 236 – у сфері послуг, 902 – у торгівлі, 223 – сільське господарство, ще 200 юридичних осіб були задіяні в інших видах діяльності.

Найбільше юридичних осіб, які працюють в Ківерцівській міській територіальній громаді – це підприємства зі сфери торгівлі – 47,3% усіх юридичних осіб, 18,1% працюють у промисловості, 12,4% надають послуги, 11,7% займаються сільським господарством, решту 10,5% – займаються іншою діяльністю.

Основними сферами економічної діяльності підприємств, зареєстрованих на території громади, є торгівля, сільське господарство, лісове господарство та переробна промисловість. Це свідчить про збалансовану структуру економіки громади, яка не лише зосереджується на традиційних для регіону секторах, таких як аграрна галузь, але й розвиває переробну промисловість – важливий сектор, що створює високу додану вартість.

Розвиток переробної промисловості дозволить громаді виходити за межі базової сировинної економіки, створюючи нові робочі місця.

Основними видами промислової продукції, що виробляються на території Ківерцівської міської територіальної громади є паркет, ліжка, ортопедичні матраци, будівельні вироби з металопластику, деревообробні верстати, пиломатеріали, хліб та хлібобулочні вироби, гумові вироби, м'ясна продукція, інші дерев'яні конструкції, столярні вироби.

Станом на 2022 рік у Ківерцівській громаді функціонувало 41 промислове підприємство, з яких 21 підприємство було зареєстроване безпосередньо в громаді та здійснювало господарську діяльність, сплачуючи податки до місцевого бюджету. Структура промислових підприємств за сферами діяльності виглядає наступним чином:

- Добувна промисловість і розроблення кар'єрів: 1 підприємство.
- Переробна промисловість: 30 підприємств, з яких 19 зареєстровані у громаді.
- Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря: 8 підприємств, у тому числі комунальне підприємство «Енергія», яке надає послуги з теплопостачання.
- Водопостачання, каналізація та поводження з відходами: 2 підприємства, зокрема комунальне підприємство «Ківерцівводоканал», яке забезпечує водовідведення.

Переробна промисловість громади є диверсифікованою, охоплюючи підприємства харчової, деревообробної, хімічної промисловості, металообробки, а також виробництва гумових і пластикових виробів. У 2022 році ці підприємства забезпечили майже 4 з 5 гривень податкових надходжень до місцевого бюджету, які надійшли від усіх промислових підприємств.

Основні напрями діяльності переробної промисловості формують значний економічний потенціал громади, оскільки цей сектор створює додану вартість, стимулює розвиток локального ринку праці та підвищує конкурентоспроможність громади на регіональному рівні.

Серед найпотужніших підприємств переробної промисловості громади, виходячи з обсягів сплачених податків, були: ФГ «Поляна М» (фермерське господарство), ТзОВ «Волиньагропродукт» (виробництво хліба та хлібобулочних виробів; виробництво борошняних кондитерських виробів, тортів і тістечок нетривалого зберігання), ІП «Дерево та Профіль»

(іноземне підприємство) (виробництво дерев'яних будівельних конструкцій і столярних виробів), ТОВ «Армакс МГ» (механічне оброблення металевих виробів), ТОВ «Полімер» (торгівля), ТОВ «Атлант ПЛЮС» (виробництво меблів).

Сільське, лісове та рибне господарства

У 2022 році в сфері сільського, лісового та рибного господарства Ківерцівської громади працювало 67 юридичних осіб, які сплачували податки до місцевого бюджету. З них 22 підприємства були зареєстровані безпосередньо в громаді, забезпечуючи 70% податкових надходжень від усіх підприємств цієї сфери.

Діяльність у сільському господарстві вели 62 підприємства, з яких 19 зареєстровані в громаді. Основними напрямками діяльності були:

- Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.
- Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів.
- Вирощування ягід, горіхів, плодів і чагарників – 7 підприємств.
- Тваринництво: 8 підприємств займалися розведенням великої рогатої худоби, свиней, коней, іншої худоби.

Шість підприємств вели змішане сільське господарство, інші – допоміжну діяльність у рослинництві, а також мисливство.

У сфері лісового господарства працювало 4 підприємства, з яких 2 зареєстровані в громаді, що забезпечують надання допоміжних послуг, зокрема через діяльність регіонального офісу ДП «Ліси України» (раніше ДП «Ківерцівське лісове господарство»).

У громаді функціонує 1 підприємство, зареєстроване для діяльності у сфері рибного господарства.

Сільське, лісове та рибне господарства є важливими секторами економіки громади, забезпечуючи значну частину податкових надходжень і формуючи зайнятість.

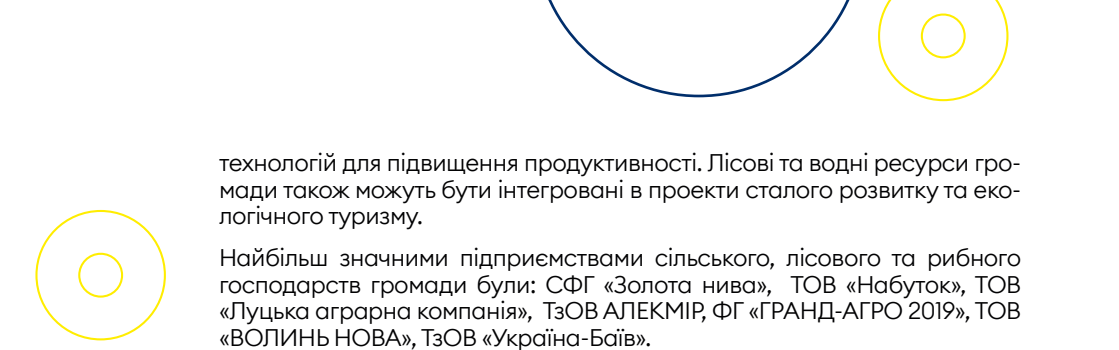
Сільське господарство – основний сектор із високим потенціалом, зокрема для розвитку рослинництва, ягідництва та тваринництва, що забезпечує продовольчу безпеку та підтримує локальний ринок.

Лісове господарство є стратегічним сектором, орієнтованим як на експорт продукції, так і на підтримку екологічної рівноваги громади.

Рибне господарство має нішевий характер і може бути доповнено розвитком рекреаційного туризму.

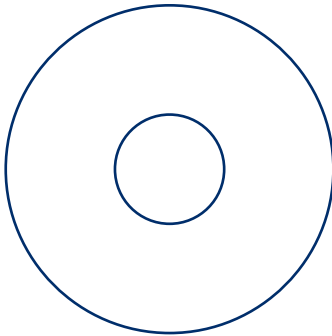
Усе вище зазначене вказує на те, що у громаді є потенціал для розширення діяльності, зокрема через інвестиції в переробку сільськогосподарської продукції, розвиток органічного землеробства та залучення

технологій для підвищення продуктивності. Лісові та водні ресурси громади також можуть бути інтегровані в проекти сталого розвитку та екологічного туризму.

Найбільш значними підприємствами сільського, лісового та рибного господарств громади були: СФГ «Золота нива», ТОВ «Набуток», ТОВ «Луцька аграрна компанія», ТзОВ АЛЕКМІР, ФГ «ГРАНД-АГРО 2019», ТОВ «ВОЛИНЬ НОВА», ТзОВ «Україна-Баїв».

Висновки

У 2022 році в Ківерцівській міській громаді функціонувало 67 суб'єктів господарювання у сфері сільського, лісового та рибного господарства, з яких 22 підприємства були зареєстровані безпосередньо в громаді. Значна частка цих підприємств зайнята у сільському господарстві (62 підприємства), що вказує на провідну роль аграрного сектору в економіці громади. Водночас лісове господарство (4 підприємства) та рибне господарство (1 підприємство) мають нішевий, але важливий характер, забезпечуючи додаткові джерела доходів та зайнятості.

Ківерцівська громада має значний потенціал для розвитку **сільського господарства**, зокрема у вирощуванні зернових, бобових та олійних культур, а також овочів, ягід, плодів та інше. Така диверсифікація сприяє підвищенню ефективності використання земельного ресурсу громади. Крім цього, розвиток тваринництва, представленого розведенням великої рогатої худоби, свиней та інших видів тварин, також є важливим напрямком для збільшення доданої вартості в агросекторі.

Лісове господарство, яке охоплює 43,3% земельного фонду громади, забезпечує перспективи для сталого використання лісових ресурсів, включаючи заготівлю деревини, виробництво меблів, а також збір дикоросів (грибів, ягід, лікарських рослин). Це може стати важливим джерелом доходів для громади та підтримати розвиток суміжних галузей, таких як деревообробка.

Туристичний потенціал громади також залишається значним завдяки природним ресурсам, водним об'єктам і культурно-історичним пам'яткам, таким як джерело "Святая". Розвиток туристичної інфраструктури – зеленого туризму, рекреаційних зон та послуг у сфері гостинності – дозволить залучити туристів і сприятиме зростанню економічної активності в громаді.

Соціальний та економічний розвиток громади також можуть бути посилені через підтримку малого та середнього бізнесу, особливо у сферах переробки сільськогосподарської продукції та створення доданої вартості в аграрному секторі. Це дозволить громаді не лише забезпечувати місцевий ринок, але й розвивати експортний потенціал.

Враховуючи структуру **земельного фонду, природні ресурси та економічну активність**, Ківерцівська громада має значні можливості для створення диверсифікованої економіки. Розвиток аграрного, лісового, туристичного секторів та переробної промисловості сприятиме стабільному економічному зростанню, підвищенню зайнятості, збільшенню доходів до бюджету громади та покращенню якості життя її мешканців.

Бюджет

Доходи місцевого бюджету
Ківерцівської міської територіальної
громади, тис грн

Доходи	2021	2022	2023	2023/2022	2023/2021
РАЗОМ	243201,3	460861,0	373800,2	-18,9%	53,7%
Податкові надходження	106972,8	347549,2	227457,1	-34,6%	112,6%
Податки на доходи, податки на прибутки	67253,5	305052,2	180075,3	-41,0%	167,8%
Податок доходи фізичних осіб, у тому числі:	67175,4	304923,4	180061,4	-40,9%	168,0%
військовий ПДФО	2634,0	232539,4	97807,2	-57,9%	3613,3%
Податок на прибуток підприємств	78,1	128,8	13,9	-89,2%	-82,2%
Рентна плата	1969,4	4226,6	4917,6	16,3%	149,7%
Внутрішні податки на товари та послуги	6704,9	5361,1	7822,1	45,9%	16,7%
Місцеві податки	31045,0	32909,3	34642,1	5,3%	11,6%
Податок на майно	14719,9	15109,7	13646,6	-9,7%	-7,3%
Податок на нерухоме майно, сплачений юридичними особами із об'єктів житлової нерухомості	-	6,0	2,5	-58,3%	-
Податок на нерухоме майно, сплачений фізичними особами з об'єктів житлової нерухомості	181,2	175,7	472,8	169,1%	160,9%
Податок на нерухоме майно, сплачений фізичними особами з нежитлової нерухомості	387,0	711,4	922,1	29,6%	138,3%

Земельний податок з юридичних осіб	5125,5	4896,5	1933,9	-60,5%	-62,3%
Орендна плата з юридичних осіб	5412,0	5572,7	6453,4	15,8%	19,2%
Земельний податок з фізичних осіб	456,2	890,0	695,9	-21,8%	52,5%
Орендна плата з фізичних осіб	2060,9	1554,4	1872,5	20,5%	-9,1%
Транспортний податок з фізичних осіб	-	-	39,6	-	-
Транспортний податок з юридичних осіб	75,0	100,0	83,4	-16,6%	11,2%
Туристичний збір	19,6	14,0	101,9	627,9%	419,9%
Єдиний податок, у тому числі:	16305,5	17785,6	20893,6	17,5%	28,1%
Єдиний податок з юридичних осіб	1077,1	965,2	848,4	-12,1%	-21,2%
Єдиний податок з фізичних осіб	14452,9	1603,4	19107,8	1091,7%	32,2%
Єдиний СГ податок	775,5	786,5	937,5	19,2%	20,9%
Неподаткові надходження	1961,7	2199,1	3081,9	40,1%	57,1%
Доходи від операцій з капіталом	6,4	19,5	23,4	20,0%	265,6%
Від органів державного управління	134260,4	111093,2	143237,8	28,9%	6,7%
Дотації з державного бюджету місцевим бюджетам	19747,4	15128,2	233,0	-98,5%	-98,8%
Субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам	114513,0	95965,0	143004,8	49,0%	24,9%

Доходи місцевого бюджету Ківерцівської міської громади у 2023 році становили 373,8 млн грн, що на 53,7% більше ніж у 2021 році. Найбільшу частку у доходах місцевого бюджету склали податкові надходження, яких у 2023 році було зібрано 227,5 млн грн (60,9% від усіх доходів) або на 112,6% більше ніж у 2021 році. Серед усіх податкових платежів найбільше надійшло податку на доходи фізичних осіб – 180,1 млн грн або 48,2% усіх доходів бюджету Ківерцівської громади. Також у 2023 році громада отримала 143 млн грн субвенцій із державного бюджету, що становить 38,3% усіх доходів місцевого бюджету. Найменшим джерелом доходів бюджету стали доходи від операцій з капіталом – 23,4 тис грн та неподаткових доходів – 3,1 млн грн.

Частка податків у доходах місцевого бюджету відіграє ключову роль. Завдяки таким платежам, як зазначено вище, було сформовано 60,9% усіх доходів місцевого бюджету Ківерцівської громади.

Найбільше податкових доходів місцевого бюджету забезпечило надходження ПДФО – 48,2% усіх надходжень бюджету, у тому числі за рахунок військового ПДФО вдалося акумулювати 26,2% усіх доходів. Ще 38,3% надійшло у вигляді субвенцій з державного бюджету. Місцеві податки займали 9,3% усіх доходів бюджету, з яких єдиний податок з фізичних осіб – 5,1%. Частка решти доходів місцевого бюджету Ківерцівської громади не перевищували 3,7% доходів.

Видатки місцевого бюджету Ківерцівської міської громади, тис грн

Видатки (тис грн)	2021	2022	2023	2023/2022	2023/2021
РАЗОМ	226366,1	244904,3	293768,1	20,0%	29,8%
Загальнодержавні функції	21611,9	25451,1	24844,6	-2,4%	15,0%
Громадський порядок, безпека та судова влада	48,8	2909,9	2253,2	-22,6%	4517,2%
Економічна діяльність	6967,3	11977,6	14819,5	23,7%	112,7%
Охорона навколишнього природного середовища	806,9	26,0	286,3	1001,2%	-64,5%
Житлово-комунальне господарство	3940,1	7617,2	11724,7	53,9%	197,6%
Охорона здоров'я	6953,9	8769,5	12424,2	41,7%	78,7%
Духовний та фізичний розвиток	12635,3	12202,7	14208,5	16,4%	12,5%
Освіта	167170,9	159469,9	178766,1	12,1%	6,9%
Соціальний захист та соціальне забезпечення	6046,3	8887,6	9695,6	9,1%	60,4%
Міжбюджетні трансферти	184,7	7592,8	24745,4	225,9%	13297,6%

Видатки Ківерцівської міської громади у 2023 році в основному спрямовувалися на освіту – 178,8 млн грн або 60,9% всіх видатків бюджету у 2023 році. На другому та третьому місцях із значно меншим показником перерозподілу займали видатки на утримання органів місцевого самоврядування (загальнодержавні функції) – 8,5% та міжбюджетні трансферти – 8,4%. На економічну діяльність з місцевого бюджету громади було спрямовано лише 5% всіх видатків або 14,8 млн грн.

Висновок

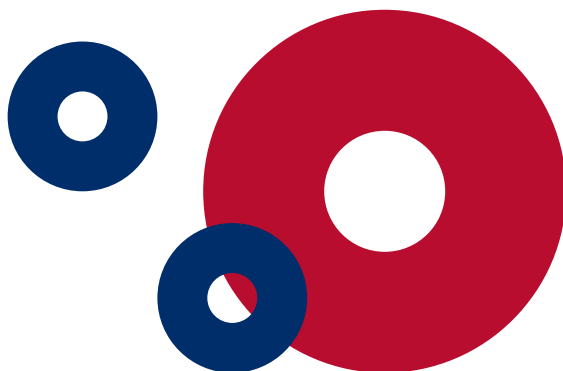
Протягом 2021-2023 року спостерігалася позитивна тенденція в доходах місцевого бюджету, протягом 2021-2023 років вони зросли на 53,7%. Це відбулося за рахунок значного зростання надходжень ПДФО, зокрема військового ПДФО, який зріс на 3613,3%. Втрата цього платежу (його переспрямування до державного бюджету), може негативно позначитися на фінансовій стійкості громади – дефіциту ресурсів для фінансування усіх необхідних видатків і зростання залежності від коштів державного бюджету.

Позитивним результатом є помітна частка єдиного податку з фізичних осіб у доходах місцевого бюджету – 5,1% усіх доходів. Що може свідчити про значний потенціал малого підприємництва у громаді. Також 82 млн грн зібраного ПДФО – це податок, який був зібраний із найманих працівників, що працюють на підприємствах і організаціях громади, що також дає передумови стверджувати про значний потенціал для діяльності усіх бізнес-суб'єктів Ківерцівської міської територіальної громади.

Видатки місцевого бюджету у 2023 році склали 293,8 млн грн, з яких 178,8 млн грн або 60,9% – це видатки на освіту. Решту видатків місцевого бюджету Ківерцівської громади спрямовано на утримання місцевих органів самоврядування – 8,5% та міжбюджетні трансферти – 8,4% і лише 5% видатків – на економічну діяльність. Решту видатків не перевищували показника 5% від усіх видатків місцевого бюджету Ківерцівської міської територіальної громади.

ВИСНОВКИ

ДО ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЬ ГРОМАДИ

Демографічна ситуація:

В загальній структурі населення Ківерцівської міської громади переважає частка міського населення (58,9%) над сільським (41,1%). Це свідчить про зосередження основного потенціалу громади в адміністративному центрі – місті Ківерці. Однак, значна частка сільського населення вимагає розробки політики збалансованого розвитку та покращення інфраструктури в сільській місцевості.

Земельні ресурси:

Ківерцівська громада має значний земельний фонд (47061 га), з яких 43,3% складають ліси, а 42,2% – сільськогосподарські землі. Що створює можливості для розвитку лісового та сільського господарства.

Бізнес-середовище:

Спостерігається помірно негативна динаміка в бізнес-середовищі: скорочення кількості фізичних осіб-підприємців на 3,3% та незначне зменшення кількості юридичних осіб (-0,4%). Основна економічна активність зосереджена в сфері торгівлі (47,3%) та промисловості (18,1%). Для забезпечення сталого розвитку важливо диверсифікувати економіку громади, розвиваючи сільське господарство та інші галузі з наявним потенціалом.

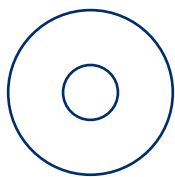
Фінанси громади:

Доходи місцевого бюджету за 2023 рік становили 3738 млн грн, що на 53,7% більше, ніж у 2021 році, завдяки зростанню податкових надходжень, зокрема ПДФО та військового збору. Однак, суттєве скорочення міжбюджетних трансфертів (-98,5%) може негативно вплинути на фінансову стійкість громади. Важливо збільшувати власні доходи та зменшувати залежність від державних коштів.

Стратегічні перспективи:

З огляду на високий потенціал земельних ресурсів, важливим напрямком є розвиток сільського та лісового господарства, що дозволить активізувати економічну діяльність та створити нові робочі місця. Підтримка малого і середнього бізнесу, розвиток соціальної інфраструктури та забезпечення сталого використання ресурсів мають бути пріоритетами стратегічного розвитку Ківерцівської громади.

SWOT-аналіз

Сильні сторони (Strengths)

Розташування та природні ресурси:

Ківерцівська громада розташована у південно-східній частині Волинської області у безпосередній близькості до обласного центру – міста Луцьк, що забезпечує зручне сполучення з іншими населеними пунктами області та обласним центром зокрема.

Значний земельний фонд:

Громада має збалансований земельний фонд, де 43,3% припадає на ліси, а 42,2% – на сільськогосподарські землі. Це забезпечує базу для розвитку сільського та лісового господарства, зокрема для виробництва продукції з високою доданою вартістю.

Потенціал переробної промисловості:

Наявність підприємств у сфері деревообробки, харчової промисловості та металообробки створює базу для економічного зростання. Висока частка доходів від переробної промисловості (4 із 5 гривень податкових надходжень у цьому секторі) свідчить про її важливість.

Розвинене підприємництво:

Частка фізичних осіб-підприємців, що перебувають на спрощеній системі оподаткування у структурі місцевого бюджету є значною – вони сплатили 8,6% усіх податків, або 40,3% усіх податків за мінусом податку на доходи фізичних осіб, що демонструє активність малого бізнесу.

Слабкі сторони (Weaknesses)

Нерівномірність економічного розвитку:

Висока частка сільського населення (41,1%) та значна розгалуженість територій (24 населені пункти) створюють складнощі для розвитку інфраструктури та залучення інвестицій, особливо в периферійних зонах.

Залежність від бюджетної сфери та торгівлі:

Лише кожен тринадцятий працює у промисловості, а кожен двадцятий – у сільському господарстві. Це свідчить про обмежене використання потенціалу цих галузей.

Залежність від державного фінансування:

Значна частка доходів бюджету формується за рахунок ПДФО та субвенцій, що створює ризик фінансової нестабільності при змінах у державній політиці.

Можливості (Opportunities)

Розвиток сільського господарства:

42,2% (20328,3 га) – землі сільськогосподарського призначення. Станом на 2023 рік 11,7% юридичних осіб в громаді займаються сільським господарством, що слугує базою для подальшого масштабування цього сектору економіки.

Залучення інвестицій:

Розробка інвестиційного паспорта громади, створення індустріального парку та промоція громади на регіональних і міжнародних інвестиційних форумах заради залучення інвестицій в сільськогосподарський сектор, лісогосподарський та переробну галузь громади, які мають значний потенціал для подальшого розвитку.

Розвиток малого та середнього бізнесу:

Збільшення частки малого підприємництва у структурі місцевого бюджету може стати стимулом для розвитку бізнес-середовища та підвищення рівня зайнятості населення. Фізичні особи-підприємці сплатили 40,3% усіх податків без урахування ПДФО (єдиного податку), що надійшли до місцевого бюджету Ківерцівської громади у 2023 році.

Загрози (Threats)

Безпекові виклики:

До переліку таких варто віднести загрози пов'язані із продовження режиму військового стану на 2025 та 2026 роки, що негативно вплине на потенціал залучення інвестицій в громаду. Волинська область межує з Республікою Білорусь, яка є співучасницею російської агресії проти України та державою-членом ОДКБ. Фактор географічного розташування громади в конкретному випадку може створювати ряд додаткових ризиків.

Погіршення економічної ситуації на державному рівні:

Через обмеження об'ємів зовнішньої бюджетної підтримки, зростання інфляції та тарифів на житлово-комунальні послуги, збільшення рівня безробіття серед молоді й брак ресурсів для надання соціальної підтримки окремим категоріям мешканців.

Залежність від державного бюджету:

Значна частка доходів місцевого бюджету формується за рахунок субвенцій та ПДФО. Зміни в державній політиці щодо перерозподілу цих доходів можуть створити фінансові ризики для громади.

Демографічні виклики:

Протягом 2021-2023 років кількість вихованців у закладах освіти зменшилась на 6,2%, а в закладах дошкільної освіти – на 14,3%. Це засвідчує негативну динаміку з точки зору забезпечення сталої кількості людей працездатного віку в довгостроковій перспективі.

Розгорнуті висновки до SWOT-аналізу Ківерцівської громади

SWOT-аналіз Ківерцівської громади виявив ряд сильних сторін, слабкостей, можливостей та загроз, які потребують комплексного підходу для максимізації позитивних факторів та мінімізації негативних впливів.

Сильні сторони.

Ківерцівська громада має значний потенціал завдяки своєму розташуванню в безпосередній близькості до обласного центру – міста Луцьк, що створює сприятливі умови для комунікацій та економічної співпраці. Високий відсоток земель лісгосподарського та сільськогосподарського призначення (86%) створює основу для розвитку відповідних галузей. Розвинена освітня та медична інфраструктура, що включає 32 освітніх та 19 медичних закладів, сприяє розвитку людського капіталу та забезпечує доступність послуг для населення. Фінансова стійкість громади відображається у зростанні доходів місцевого бюджету на 53,7% за період з 2021 по 2023 рік, що створює можливості для покращення інфраструктури та стимулювання економічної активності.

Слабкі сторони.

Ківерцівська громада стикається з низкою економічних викликів, що потребують комплексного вирішення. Нерівномірність економічного розвитку пов'язана з високою часткою сільського населення (41,1%) та значною розгалуженістю територій (24 населені пункти), що створює складнощі для розвитку інфраструктури та залучення інвестицій, особливо в периферійних зонах. Залежність від бюджетної сфери та торгівлі обмежує використання потенціалу промисловості та сільського господарства, у яких працює лише кожен тринадцятий та кожен двадцятий мешканець відповідно. Що знижує рівень диверсифікації економіки та обсяги створеної доданої вартості.

Низький рівень підприємницької активності проявляється у скороченні кількості фізичних осіб-підприємців (-3,7%) та юридичних осіб (-0,4%), що негативно впливає на розвиток місцевого бізнесу та формування економічної стабільності. Залежність бюджету від державного фінансування, зокрема ПДФО та субвенцій, створює ризики фінансової нестабільності у випадку змін у державній політиці.

Такі виклики стримують потенціал громади, і потребують стратегічних рішень, спрямованих на зменшення залежності від зовнішніх ресурсів, стимулювання підприємництва та активізацію промислових і аграрних секторів.

Можливості.

Серед можливостей для громади варто виділити розвиток сільського та лісового господарства, а також переробної галузі, оскільки значна частина земель придатна для цих видів діяльності. Підтримка малого та середнього бізнесу може сприяти підвищенню рівня зайнятості та збільшенню доходів громади, оскільки підприємці вже формують значну частину податкових надходжень. Зростання малого підприємництва може також стимулювати розвиток бізнес-середовища та підвищити інвестиційну привабливість громади.

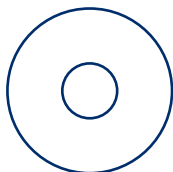
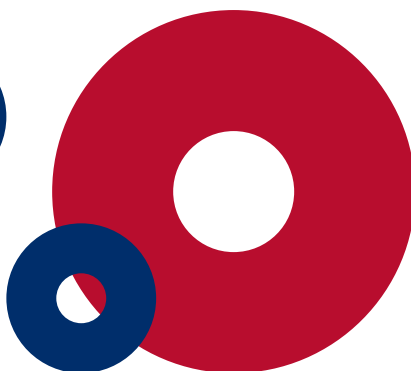
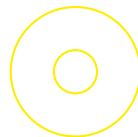
Загрози.

Найсерйознішими загрозами для громади є безпекові виклики, пов'язані з продовженням військового стану, що ускладнює залучення інвестицій. Географічне розташування громади поруч із кордоном з Білоруссю створює додаткові ризики. Погіршення економічної ситуації на державному рівні, зростання безробіття, інфляція та залежність місцевого бюджету від субвенцій також можуть послабити фінансову стійкість громади. Демографічні виклики, зокрема зменшення кількості вихованців у навчальних закладах, свідчать про потенційні проблеми з людськими ресурсами у майбутньому.

Рекомендації.

Для забезпечення стійкого розвитку Ківерцівської громади варто спрямувати зусилля на розробку та впровадження програм підтримки малого та середнього бізнесу, інвестування в інфраструктурні проекти, які сприятимуть рівномірному розвитку всіх територій громади, та зменшення залежності бюджету від державних субвенцій. Також важливо розробити стратегії, що мінімізують ризики, пов'язані з демографічними та безпековими викликами, і сприяють економічній диверсифікації та залученню нових інвесторів.

**СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ
ТА РЕЗУЛЬТАТИ
ЇХ ДОСЯГНЕННЯ**

Стратегічна ціль 1
Розвиток малого та середнього бізнесу

- 1.1. Стимулювання підприємницької активності через освітні програми для місцевого населення
- 1.2. Створення сприятливої інфраструктури для розвитку бізнесу

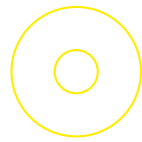
Стратегічна ціль 2
Залучення інвестицій у громаду

- 2.1. Створення сучасного інвестиційного порталу громади
- 2.2. Проведення щорічних інвестиційних форумів та бізнес-зустрічей
- 2.3. Розвиток оздоровчого та рекреаційного потенціалу громади

Стратегічна ціль 3
Розвиток переробної промисловості на основі місцевих ресурсів та логістичного потенціалу

- 3.1. Створення переробного аграрного кластеру
- 3.2. Підтримка модернізації існуючих переробних підприємств
- 3.3. Забезпечення логістичної підтримки для переробної промисловості

Вибір стратегічних цілей для економічного розвитку Ківерцівської міської територіальної громади зумовлений її географічним положенням, природними ресурсами та економічними особливостями. Розташування громади поблизу обласного центру м. Луцька та основних транспортних магістралей, значний земельний фонд із переважанням лісових і сільськогосподарських угідь, а також наявність водних ресурсів і рекреаційних об'єктів створюють унікальні можливості для розвитку економіки. Ключові напрями включають підтримку переробної промисловості, розвиток аграрного сектору, залучення інвестицій та раціональне використання природних і логістичних переваг громади.

Стратегічна ціль 1

Розвиток малого та середнього бізнесу

Ця стратегічна ціль залишається пріоритетною для Ківерцівської громади, адже саме малий і середній бізнес є основою економічного зростання. Враховуючи переважання торгівлі, переробної промисловості та сільського господарства, розвиток цього сектора сприятиме створенню робочих місць, підвищенню бюджетних надходжень і економічної стабільності громади. Особливу увагу слід приділити підтримці підприємців через податкові пільги, програми грантової допомоги та розвиток бізнес-інфраструктури.

Стратегічна ціль 2

Залучення інвестицій у громаду

Стратегічною ціллю є залучення інвестицій для модернізації інфраструктури, розвитку промисловості та впровадження інновацій. Особливий акцент робиться на залучення капіталу у переробну промисловість, яка є ключовим драйвером доданої вартості. Інвестиції в агропромисловий сектор та розвиток лісового господарства сприятимуть диверсифікації економіки громади. Важливим є створення інвестиційного порталу, організація презентацій громади на регіональних і міжнародних форумах та забезпечення сприятливого клімату для інвесторів.

Стратегічна ціль 3

Розвиток переробної промисловості на основі місцевих ресурсів та логістичного потенціалу

Ківерцівська громада, завдяки вигідному географічному положенню поблизу обласного центру м. Луцька та основних транспортних шляхів, має всі умови для створення ефективних ланцюгів доданої вартості у сфері переробної промисловості. Розвиток підприємств, орієнтованих на переробку сільськогосподарської продукції (зерно, ягоди, овочі), деревини та інших локальних ресурсів, дозволить збільшити бюджетні надходження, створити нові робочі місця та зменшити залежність громади від сировинної економіки.

Стратегічна ціль 1

Розвиток малого та середнього бізнесу

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ:

1. **Стимулювання підприємницької активності через освітні програми для місцевого населення.**

Організація серії безкоштовних навчальних тренінгів, вебінарів та майстер-класів для підприємців і стартапів, зокрема в сферах переробної промисловості, аграрного бізнесу та сфери послуг. Темі включатимуть основи бізнес-планування, фінансовий менеджмент, маркетинг і роботу з грантовими програмами.

2. **Створення сприятливої інфраструктури для розвитку бізнесу.**

Створення «Центру розвитку підприємництва», який надаватиме консультаційні послуги, юридичну підтримку, інформацію про доступні гранти та кредити.

Стратегічна ціль 2

Залучення інвестицій у громаду

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ:

1. **Створення сучасного інвестиційного порталу громади.**

Створення онлайн-платформи для презентації інвестиційних можливостей громади: інформація про наявні земельні ділянки, ресурси, додаткові пільги, плани інфраструктурного розвитку.

2. **Проведення щорічних інвестиційних форумів та бізнес-зустрічей.**

Проведення щорічних інвестиційних днів у Ківерцях для залучення потенційних інвесторів у галузі переробної промисловості, сільсько-го господарства та екотуризму.

3. **Розвиток оздоровчого та рекреаційного потенціалу громади.**

Ця оперативна ціль спрямована на відновлення функціонування санаторію на базі унікального джерела мінеральних вод у с. Журавичі, яке має високий оздоровчий потенціал. Санаторій спеціалізуватиметься на лікуванні захворювань серцево-судинної системи, опорно-рухового апарату та органів травлення, що відповідає потребам внутрішнього та зовнішнього ринків медичних послуг.

Для досягнення цієї цілі передбачено підготовку техніко-економічного обґрунтування (ТЕО), яке включатиме оцінку інфраструктурних потреб, модернізацію обладнання та інтеграцію сучасних медичних технологій. Реалізація проекту сприятиме залученню інвестицій, створенню нових робочих місць, а також формуванню позитивного іміджу громади як центру оздоровчого туризму.

Стратегічна ціль 3

Розвиток переробної промисловості на основі місцевих ресурсів

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ:

1. Створення переробного аграрного кластеру.

Об'єднання місцевих фермерів та підприємців у кластер для кооперації в сфері переробки зернових, ягід, овочів та деревини. Це включає створення кооперативів для спільного використання обладнання та маркетингових стратегій.

2. Підтримка модернізації існуючих переробних підприємств.

Пошук потенційних донорів і допомога у підготовці заявок на отримання грантів для закупівлі сучасного обладнання та впровадження енергоефективних технологій на підприємствах громади, які займаються переробкою деревини, харчових продуктів тощо.

3. Забезпечення логістичної підтримки для переробної промисловості.

Покращення транспортної інфраструктури громади, включаючи сприяння створенню логістичних хабів для зберігання і перевезення продукції.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ

Стратегічна ціль 1

Розвиток малого та середнього бізнесу

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ:

1. **Стимулювання підприємницької активності через підвищення компетенцій економічно активного населення громади**

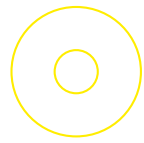
Результат:

Підвищення рівня знань і навичок місцевих підприємців у сферах бізнес-планування, маркетингу, фінансового управління та грант менеджменту. Проведення навчальних заходів допоможе створити умови для відкриття нових бізнесів і зростання вже існуючих. Це сприятиме збільшенню кількості суб'єктів підприємництва та підвищенню рівня зайнятості у громаді.

2. **Створення сприятливої інфраструктури для розвитку бізнесу**

Результат:

Створення «Центру розвитку підприємництва» забезпечить надання підприємцям доступу до консультацій, юридичної допомоги та інформації про фінансування. Завдяки цьому кількість життєздатних бізнесів у громаді зросте, а підприємці матимуть більше можливостей для розвитку власної справи.

Стратегічна ціль 2

Залучення інвестицій у громаду

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ:

1. Створення сучасного інвестиційного порталу громади

Результат:

Запуск порталу дозволить презентувати інвестиційний потенціал громади, зокрема земельні ресурси, наявні підприємства та можливості для розвитку. Це сприятиме залученню інвесторів і реалізації нових економічних проєктів.

2. Проведення щорічних інвестиційних форумів та бізнес-зустрічей

Результат:

Щорічне проведення інвестиційних заходів залучить до громади не менше 50 потенційних інвесторів, що сприятиме створенню нових партнерств, розширенню економічних зв'язків та реалізації ключових інвестиційних проєктів.

3. Розвиток оздоровчого та рекреаційного потенціалу громади

Результат:

Відновлення діяльності санаторію мінеральних вод у с. Журавичі сприятиме залученню туристів і медичного туризму, створенню додаткових робочих місць та збільшенню бюджетних надходжень від сфери послуг.

Стратегічна ціль 3

Розвиток переробної промисловості на основі місцевих ресурсів

ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ:

1. Створення переробного аграрного кластеру

Результат:

Запуск кластеру забезпечить кооперацію місцевих фермерів та підприємців, що дозволить підвищити ефективність переробки продукції, збільшити додану вартість і розширити ринки збуту.

2. Підтримка модернізації існуючих переробних підприємств

Результат:

Грантова підтримка підприємств громади сприятиме впровадженню сучасного обладнання та енергоефективних технологій, що збільшить продуктивність, знизить собівартість продукції та підвищить конкурентоспроможність підприємств.

3. Забезпечення логістичної підтримки для переробної промисловості

Результат:

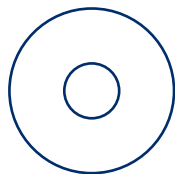
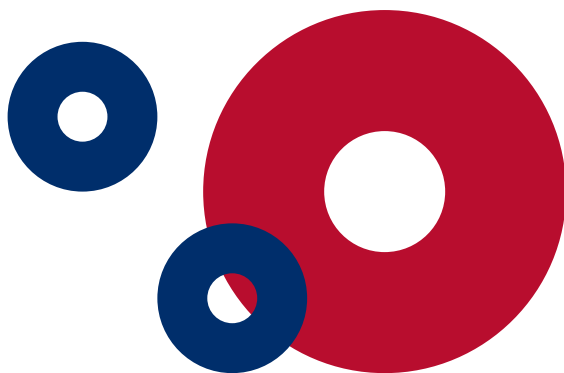
Покращення транспортної інфраструктури та створення логістичних хабів забезпечить ефективне транспортування, зберігання та експорт продукції, сприяючи економічній активності громади.

Загальні результати

Реалізація цих оперативних цілей у межах обмеженого бюджету забезпечить Ківерцівській громаді підвищення економічної активності, створення нових робочих місць, збільшення податкових надходжень до місцевого бюджету та модернізацію інфраструктури. Це сприятиме економічній стійкості громади, розвитку переробної промисловості, сільського господарства та підтримці малого бізнесу. Такі заходи закладуть основу для сталого економічного розвитку, підвищать якість життя мешканців громади та дозволять ефективно використовувати її природний і географічний потенціал у довгостроковій перспективі.

**ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ
ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ
ТА ОЧІКУВАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
ГРОМАДИ**

Стратегічна ціль 1

Розвиток малого та середнього бізнесу

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 1.1: Стимулювання підприємницької активності через підвищення компетенцій економічно активного населення громади.

Заходи:

- Організувати серію тренінгів та майстер-класів для підприємців громади за такими напрямками: бізнес-планування, маркетинг, фінансовий менеджмент та грант менеджмент.
- Провести галузеві навчальні сесії для фермерів, деревообробників та підприємців у сфері переробної промисловості, орієнтовані на потреби громади.
- Запустити програму менторства, де досвідчені підприємці громади консультуватимуть новачків із питань відкриття бізнесу, побудови команди та оптимізації бізнес-процесів.
- Залучити експертів із регіональних центрів підтримки підприємництва та міжнародних донорських організацій для проведення навчань із правових та фінансових аспектів ведення бізнесу.
- Організувати серію вебінарів з успішними підприємцями України для обміну практичними кейсами ведення бізнесу в сучасних умовах.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 1.2: Створення сприятливої інфраструктури для розвитку бізнесу.

Заходи:

- Створити «Центр розвитку підприємництва» на базі наявних комунальних установ громади, забезпечивши його технічними ресурсами для проведення консультацій і тренінгів.
- Розробити інформаційну платформу для підприємців із базою знань, контактами партнерів, актуальними програмами фінансування та грантів.
- Налаштувати партнерство з обласними бізнес-асоціаціями для забезпечення підприємців громади доступом до мережесивих ресурсів і підтримки.
- Організувати консультаційні дні, де фахівці з юридичних, фінансових і маркетингових питань надаватимуть безкоштовні послуги підприємцям громади.

Стратегічна ціль 2

Залучення інвестицій у громаду

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 2.1: Створення сучасного інвестиційного порталу громади.

Заходи:

- Створити сучасний інвестиційний портал громади з розділами про ресурси громади, доступні земельні ділянки, інфраструктуру та потенційні інвестиційні проєкти.
- Розробити інтерактивну карту громади, де буде представлено інформацію про вільні земельні ділянки та виробничі приміщення.
- Запровадити механізм онлайн-заявок для потенційних інвесторів для отримання консультацій або розпочатку співпраці.
- Підготувати маркетингові матеріали (відео, буклети) для просування інвестиційного потенціалу громади на регіональних і міжнародних форумах.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 2.2: Проведення щорічних інвестиційних форумів та бізнес-зустрічей.

Заходи:

- Провести щорічний “День інвестора” в Ківерцівській громаді з презентацією ключових інвестиційних проєктів у сферах переробної промисловості, сільського господарства та туризму.
- Запросити представників бізнес-асоціацій, міжнародних донорів і регіональних інвесторів для обговорення можливостей співпраці.
- Створити інвестиційний клуб громади, який стане платформою для обміну досвідом між підприємцями та інвесторами.
- Підготувати презентаційні матеріали для участі у регіональних, національних та міжнародних форумах, що сприятиме промоції громади.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 2.3: Розвиток оздоровчого та рекреаційного потенціалу громади.

Заходи:

- Розробити концепцію санаторію з акцентом на медичний туризм і сучасні оздоровчі послуги, орієнтуючись на потреби внутрішнього та зовнішнього ринків.
- Підготувати грантові заявки для отримання фінансування на відновлення санаторію від міжнародних донорів і державних програм.
- Провести промоційну кампанію для залучення туристів і оздоровчих груп, включаючи розробку туристичних маршрутів із врахуванням природних ресурсів громади.

Стратегічна ціль 3

Розвиток переробної промисловості на основі місцевих ресурсів

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 3.1: Створення переробного аграрного кластеру.

Заходи:

- Розробити план створення аграрного кластеру для кооперації місцевих фермерів і підприємств, орієнтованих на переробку сільськогосподарської продукції (зерно, ягоди, овочі).
- Організувати круглі столи з підприємцями громади для узгодження моделей співпраці в межах кластеру.
- Забезпечити фермерів доступом до спільного обладнання (сушильні установки, пакувальні лінії) через програми державного співфінансування.
- Запустити програму підтримки експорту переробленої продукції, включаючи сертифікацію та просування на міжнародних ринках.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 3.2: Модернізація існуючих переробних підприємств.

Заходи:

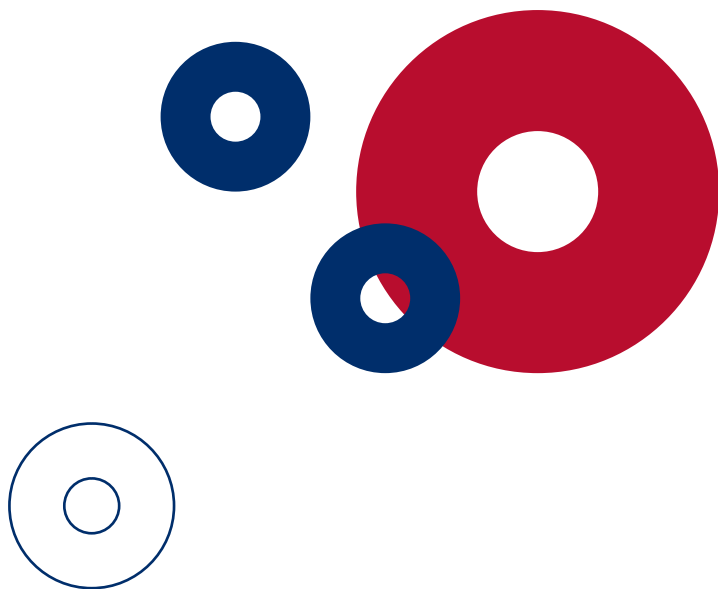
- Сприяти у пошуку міжнародних партнерів і донорів для підтримки проєктів модернізації, орієнтованих на екологічність і енергоефективність.
- Організувати навчальні сесії для працівників підприємств з експлуатації новітнього обладнання та технологій.

ОПЕРАТИВНА ЦІЛЬ 3.3: Забезпечення логістичної підтримки для переробної промисловості.

Заходи:

- Сприяти у створенні логістичного хабу у громаді для зберігання, сортування та перевезення продукції підприємств переробної промисловості.
- Встановити партнерські відносини з компаніями логістичного сектору для забезпечення доступу підприємств громади до професійних послуг транспортування.
- Підготувати ґрунтові дороги в сільській місцевості до транспортного навантаження через ремонт і покращення інфраструктури.

ПРОЄКТИ

Проект 1.1.1: «Програма навчання та консалтингу для підприємців Ківерцівської громади»

Опис проекту:

Проект спрямований на підтримку підприємців Ківерцівської громади, зокрема тих, хто працює в таких ключових галузях, як переробна промисловість, сільське господарство, торгівля та послуги. Мета програми – підвищити рівень знань і компетенцій підприємців, що дозволить їм ефективніше розвивати бізнес, адаптуватися до сучасних викликів та оптимізувати свою діяльність.

Програма передбачає проведення серії тренінгів і семінарів із бізнес-управління, маркетингу, фінансового планування та залучення фінансування, а також індивідуальні консультації для розробки бізнес-планів. Особливий акцент буде зроблено на цифровізації бізнесу: використання інструментів електронної комерції, соціальних мереж та інтернет-маркетингу.

Ключовим аспектом програми є надання консультацій із юридичних та фінансових питань, що дозволить підприємцям краще орієнтуватися у вимогах законодавства, оптимізувати витрати та збільшувати прибуток. Також передбачені мережеві зустрічі для обміну досвідом, що сприятиме формуванню партнерських зв'язків і кооперації.

Очікується, що реалізація проекту сприятиме зростанню кількості життєздатних бізнесів у громаді, створенню нових робочих місць і збільшенню податкових надходжень до місцевого бюджету. Підвищення рівня компетенцій підприємців забезпечить стійкий економічний розвиток громади.

Фінансові потреби: 600 тис грн на рік.

Джерела фінансування:

- Місцевий бюджет (50%).
- Гранти та міжнародні донори (30%).
- Співфінансування приватного сектору (20%).

Виконавці: Органи місцевого самоврядування, громадські організації, регіональні бізнес-асоціації.

Види робіт:

- Розробка навчальної програми.
- Формування консультативної команди.
- Проведення навчальних заходів і консультацій.
- Моніторинг та оцінка ефективності програми.

Етапи реалізації:

- 2025 рік: Розробка програми, залучення партнерів, створення команди експертів.
- 2026-2027 роки: Проведення тренінгів, надання консультацій, організація мережових заходів, коригування програми за результатами моніторингу.

Проект 1.2.1: «Центр розвитку підприємництва у Ківерцівській громаді»

Опис проекту:

Проект передбачає створення “Центру розвитку підприємництва” на базі існуючих комунальних установ громади для підтримки малого та середнього бізнесу. Центр надаватиме широкий спектр послуг, включаючи консультації з юридичних, фінансових, податкових питань, допомогу в підготовці бізнес-планів, а також доступ до актуальної інформації про грантові програми та інвестиційні можливості.

Центр працюватиме як платформа для навчання, проведення бізнес-форумів і презентацій. Важливим завданням є формування бази контактів для підприємців, яка сприятиме пошуку партнерів та інтеграції в регіональні бізнес-мережі.

Реалізація проекту сприятиме підвищенню підприємницької активності, створенню нових бізнесів і зростанню економічної активності громади.

Фінансові потреби: 1,2 млн грн на весь період.

Джерела фінансування:

- Місцевий бюджет (60%).
- Грантові програми міжнародних організацій (40%).

Виконавці: Органи місцевого самоврядування, партнерські громадські організації.

Види робіт:

- Ремонт приміщень та оснащення центру необхідним обладнанням.
- Формування консультативної команди та технічної підтримки.
- Проведення інформаційних кампаній для залучення підприємців.

Етапи реалізації:

- 2025 рік: Розробка концепції, ремонт приміщень, закупівля обладнання.

- 2026 рік: Запуск центру, проведення консультацій, організація перших заходів.
- 2027 рік: Повноцінне функціонування, розширення послуг, оцінка результатів.

Проект 2.1.1: «Інвестиційний портал Ківерцівської громади»

Опис проєкту:

Проект передбачає створення сучасного інвестиційного порталу Ківерцівської громади, що стане ключовим інструментом для залучення інвесторів. Портал надаватиме інформацію про наявні ресурси громади, інфраструктуру, доступні земельні ділянки та приміщення, інвестиційні пропозиції та умови співпраці. Інтерактивна карта дозволить потенційним інвесторам швидко отримати дані про географічне розташування об'єктів та їхню доступність.

Портал сприятиме створенню іміджу громади як привабливого місця для інвестицій, підвищить її конкурентоспроможність та забезпечить прозорість процесу залучення інвестицій. Основними наслідками реалізації проєкту стане зростання кількості інвестицій у громаду, реалізація нових проєктів та створення нових робочих місць.

Фінансові потреби: 1 млн грн на весь період.

Джерела фінансування:

- Місцевий бюджет (50%).
- Грантові програми міжнародних донорів (50%).

Виконавці: Органи місцевого самоврядування, ІТ-компанії, громадські організації.

Види робіт:

- Розробка технічного завдання для порталу.
- Створення порталу та інтерактивної карти громади.
- Розробка маркетингових матеріалів для просування порталу.
- Тестування та запуск порталу.

Етапи реалізації:

- 2025 рік: Розробка технічного завдання, укладання договорів із розробниками.
- 2026 рік: Створення та тестування порталу, його запуск.
- 2027 рік: Просування порталу, моніторинг використання та оновлення інформації.

Проект 2.2.1: «Інвестиційний форум Ківерцівської громади»

Опис проєкту:

Проект передбачає організацію щорічного інвестиційного форуму, який стане платформою для презентації ключових інвестиційних проєктів громади та обговорення можливостей співпраці. Форум залучатиме представників бізнесу, міжнародних донорів, банків і регіональних інвесторів.

Головна мета форуму – привернути увагу до потенціалу Ківерцівської громади, зокрема у сфері переробної промисловості, аграрного бізнесу та туризму. Форум сприятиме налагодженню ділових контактів, підписанню меморандумів про співпрацю та реалізації нових інвестиційних проєктів.

Фінансові потреби: 500 тис. грн на рік.

Джерела фінансування:

- Місцевий бюджет (40%).
- Партнерські внески бізнес-структур (30%).
- Гранти міжнародних донорів (30%).

Виконавці: Органи місцевого самоврядування, регіональні бізнес-асоціації.

Види робіт:

- Розробка концепції форуму.
- Підготовка маркетингових матеріалів та програми заходу.
- Організація форуму: запрошення учасників, логістика, забезпечення технічного супроводу.

Етапи реалізації:

- 2025 рік: Розробка концепції форуму, формування бази потенційних учасників.
- 2026 рік: Проведення першого форуму, збір відгуків, підготовка підсумкового звіту.
- 2027 рік: Розширення формату форуму, залучення міжнародних партнерів.

Проект 2.3.1: «Підготовка пілотних інвестиційних проєктів»

Опис проєкту:

Проект передбачає підготовку техніко-економічних обґрунтувань (ТЕО) для двох ключових інвестиційних проєктів у громаду, таких як створення агропромислового кластеру та організація логістичного хабу.

Метою проєкту є надання інвесторам повного пакету даних про потенційні проєкти, включаючи фінансові прогнози, оцінку ризиків та очікувану віддачу. Підготовлені ТЕО підвищать ймовірність залучення інвестицій, сприятимуть створенню нових робочих місць та стимулюватимуть економічний розвиток громади.

Фінансові потреби: 1,5 млн грн на весь період.

Джерела фінансування:

- Місцевий бюджет (40%).
- Грантові програми (60%).

Виконавці: Органи місцевого самоврядування, консалтингові компанії.

Види робіт:

- Визначення ключових проєктів та формування технічного завдання для підготовки ТЕО.
- Проведення фінансових і технічних розрахунків.
- Підготовка презентаційних матеріалів для інвесторів.

Етапи реалізації:

- 2025 рік: Визначення пріоритетних проєктів, формування технічного завдання.
- 2026 рік: Проведення розрахунків, підготовка ТЕО.
- 2027 рік: Презентація пілотних проєктів інвесторам, пошук партнерів

Проект 3.1.1: «Аграрний кластер переробки продукції Ківерцівської громади»

Опис проєкту:

Проект передбачає створення аграрного кластеру, який об'єднає місцевих фермерів, підприємців та переробників для ефективної кооперації в обробці сільськогосподарської продукції (зерно, ягоди, овочі). Метою проєкту є підвищення доданої вартості продукції через впровадження

сучасних переробних технологій, спільне використання обладнання та зниження витрат на логістику.

Кластер дозволить створити нові робочі місця, розширити ринки збуту та забезпечити збільшення податкових надходжень до місцевого бюджету. Кооперація також сприятиме розвитку експорту продукції громади, підвищуючи її конкурентоспроможність.

Фінансові потреби: 2,5 млн грн на весь період.

Джерела фінансування:

- Місцевий бюджет (40%).
- Гранти та державні програми (60%).

Виконавці: Органи місцевого самоврядування, асоціації фермерів, переробні підприємства.

Види робіт:

- Розробка концепції кластеру та організаційної моделі.
- Закупівля та встановлення спільного обладнання для обробки та зберігання продукції.
- Навчання учасників кластеру з використання нових технологій.

Етапи реалізації:

- 2025 рік: Розробка концепції, формування учасників кластеру.
- 2026 рік: Закупівля обладнання, навчання фермерів і підприємців.
- 2027 рік: Повноцінний запуск кластеру, моніторинг результатів.

Проект 3.2.1: «Програма модернізації переробних підприємств громади»

Опис проєкту:

Проект спрямований на підтримку модернізації місцевих переробних підприємств через грантову програму. Це дозволить підприємцям закупити сучасне обладнання, впровадити енергоефективні технології та підвищити якість продукції. Особливу увагу буде приділено деревообробним та харчовим підприємствам, які є ключовими для економіки громади.

Реалізація цього проєкту дозволить знизити собівартість виробництва, підвищити конкурентоспроможність місцевої продукції, розширити асортимент товарів та збільшити обсяг експорту.

Фінансові потреби: 3 млн грн на весь період.

Джерела фінансування:

- Місцевий бюджет (30%).
- Грантові програми та міжнародні донори (70%).

Виконавці: Органи місцевого самоврядування, переробні підприємства, громадські організації.

Види робіт:

- Проведення аудиту підприємств для визначення їхніх потреб у модернізації.
- Розробка грантової програми та конкурсного механізму відбору заявок.
- Контроль за реалізацією проєктів модернізації.

Етапи реалізації:

- 2025 рік: Проведення аудиту, запуск грантової програми.
- 2026 рік: Реалізація перших проєктів модернізації.
- 2027 рік: Завершення програми, моніторинг ефективності.

Проєкт 3.3.1: «Логістичний хаб Ківерцівської громади»

Опис проєкту:

Метою проєкту є створення логістичного хабу, який забезпечить ефективне зберігання, сортування та транспортування продукції підприємств громади. Хаб стане ключовим елементом для зниження витрат на логістику та підвищення рентабельності місцевих бізнесів, особливо у сфері переробної промисловості та аграрного сектору.

Очікуваними наслідками реалізації проєкту є зменшення втрат продукції під час зберігання, скорочення витрат на транспортування та створення умов для експорту продукції громади.

Фінансові потреби: 4 млн грн на весь період.

Джерела фінансування:

- Місцевий бюджет (50%).
- Державні програми та гранти (50%).

Виконавці: Органи місцевого самоврядування, логістичні компанії, місцеві підприємства.

Види робіт:

- Пошук та облаштування території для хабу.
- Закупівля та встановлення обладнання для зберігання та сортування продукції.
- Організація транспортної інфраструктури для доступу до хабу.

Етапи реалізації:

- 2025 рік: Підготовка території, закупівля обладнання.
- 2026 рік: Встановлення обладнання, запуск роботи хабу.
- 2027 рік: Оптимізація логістичних процесів, оцінка ефективності.

 ants.org.ua

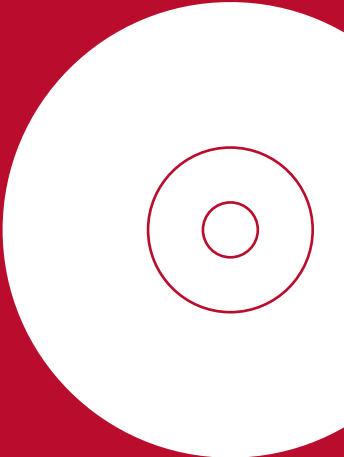
 info@ants.org.ua

 @ANTSngo

 @ants.ngo

Проект «Зміцнення співпраці між органами місцевого самоврядування та підприємствами у сфері місцевого економічного розвитку територіальних громад Волинської області» реалізується Мережею захисту національних інтересів «АНТС» та став можливим завдяки Агентству США з міжнародного розвитку (USAID) та щирій підтримці американського народу через Проект USAID «ГОВЕРЛА». Зміст цього матеріалу не обов'язково відображає погляди USAID та Уряду США.